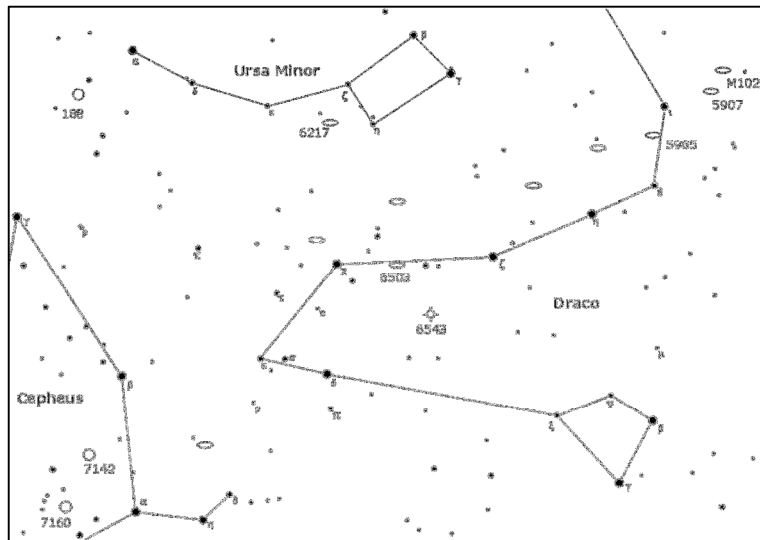

Deep Sky hjørnet

av Terje Bjerkgård

Denne gangen skal vi se nærmere på området nær himmelpolen. Her finner vi stjernebildene Lille Bjørn (Ursa Minor), Dragen (Draco) og Kefeus (Cepheus). I dette området er det noen interessante galakser, åpne stjernehop og ikke minst en av de flotteste planetariske tåkene.

NGC 6543 – Kattøyetåken

Denne planetariske tåken er en av de flotteste på himmelen. Lysstyrken er 8.1 mag, mens størrelsen er 20 buesekunder. Lysstyrken gjør at den tåler godt forstørrelse. Selv i 4-tommers

teleskop kan en se en grønnblå farge og sentralstjernene som har lysstyrke 10.9 mag. I større teleskoper (8-10 tommer) kan en begynne å ane en ytre gass-halo, noe som er enda tydeligere i store teleskoper.

M102 og NGC 5907 - Galakser

Disse to galaksene av ca. 10 mag befinner seg bare 1½ grader fra hverandre. M102 har størrelse 6x3 bueminutter, mens NGC 5907 er ekstremt langstrakt, 12 x 2 bueminutter, og sees altså fra kanten. Begge disse galaksene sees i 4-6 tommers teleskoper, men NGC 5907 er nok vanskeligst pga størrelsen.

NGC 5985 - Galakse

Denne galaksen er den mest lyssterke i en rekke av tre galakser innenfor 13 bueminutters avstand (de to andre er NGC 5981 og 5982). NGC 5981 (13 mag) krever nok minst 10-tommer åpning, men de to andre kan sees i 6-8" (11 mag).

NGC 188 – Galakse

Galaksen befinner seg ikke langt fra Kattøyetåken. Lysstyrken er 10.2 mag mens utstrekningen er 7x2'. Galaksen er således greit synlig i teleskoper fra 4 tommer og oppover.

NGC 188 – Åpen hop

Denne stjernehopen befinner seg bare 4 grader fra Polarstjernen. Den er antatt å være hele 9 milliarder år gammel og således en av de eldste vi kjenner. Hopen har ca. 120 stjerner innenfor et område på 13'. De sterkeste stjernene er av 12 mag, så det kreves nok en 8-tommer for å se hopen og da ser en bare noen få stjerner i en svak sky av de som er for svake til å sees. Dette er et vanskelig objekt.

NGC 7142 – Åpen hop

Dette er en rik stjernehop bestående av ca. 100 stjerner innenfor et område på drøyt 4 bueminutter. Den samlede lysstyrken er ca. 9 mag. De sterkeste stjernene er av 12 mag. Siden utstrekningen er vesentlig mindre enn for NGC 188 beskrevet ovenfor, så er dette et langt lettere objekt å se, og er nok greit synlig i en 6-tommer som en utstrakt sky med noen få synlige stjerner. I større teleskoper er dette et flott objekt.